

Republika Kosowa: tworzenie równoległych instytucji

Nazwa „Republika Kosowa” odnosi się do państwa, którego istnienie zadeklarowane zostało przez czołowe partie polityczne w Kosowie w okresie odbierania prowincji autonomii. Podczas gdy deklaracje niezależności i żądania do samookreślenia nie były niczym nowym w etniczno-separastycznych konfliktach, interesujące w przypadku kosowskiej deklaracji była jednostronna próba rozwoju autonomii gospodarczej, politycznej, ekonomicznej i instytucji społeczno-kulturalnych. Nie wykluczało to jednak tolerowania instytucji podobnego typu zależnych od Serbów. Poniżej omówione zostaną charakterystyczne instytucje ustanowione przez kosowskich Albańczyków w okresie od 1989-1998 roku.

Demokratyczna Liga Kosowa (LDK)

Demokratyczna Liga Kosowa była ugrupowaniem koalicyjnym, zrzeszającym szereg niewielkich ugrupowań. Swoją gwałtowny rozwój zawdzięczała w znacznym stopniu popularności jej lidera, pisarza i krytyka literackiego, Ibrahima Rugovy, który z niewielkiej partii stworzył główną organizacją polityczną kosowskich Albańczyków.

Powstała 23 grudnia 1989 r. LDK była pierwszą niekomunistyczną partią w Kosowie i w bardzo krótkim czasie liczba jej członków wzrosła, wg danych albańskich, do 700 tys. osób, przez co w tym czasie była ona największą partią polityczną w całej Jugosławii. Pod jej kierownictwem w Kosowie przedsięwzięto serię jednostronnych kroków zmierzających do odzyskania niezależności ale, co trzeba podkreślić, w ramach Jugosławii. Po rozwiązaniu przez Serbów Zgromadzenia Prowincjonalnego jego albańscy członkowie spotkali się w tajemnicy w Kačaniku na południu Kosowa i uchwalili deklarację niezależności w granicach „Jugosłowiańskiej Wspólnoty Państw”, Konstytucję

Republiki Kosowa i Prawo Wyborcze. Spotkało się to z negatywnym przyjęciem wśród Serbów, którzy określili uchwalenie tych ustaw „czynem zbrodniczym”.

Pierwsza konwencja LDK została przedstawiona 5 maja 1991 r. w Priştinie. Głównym jej postulatem było żądanie uznania Kosowa za Republikę, która obok Serbii i Czarnogóry stanowić by miała trzeci człon tworzący Jugosławię. Podczas sesji Zgromadzenia Republiki Kosowa 22 września 1991 r. została proklamowana Deklaracja Niezależności, w której m.in. została zawarta rezolucja stwierdzająca, że „Republika Kosowa została zadeklarowana jako republika suwerenna i niezależna z prawem do prowadzenia własnej polityki zagranicznej i zawierania sojuszy”.

Po zbojkotowanym przez Albańczyków referendum dotyczącym nowego projektu Konstytucji, proponowanej przez Serbię i obejmującej swym zasięgiem całe jej terytorium (łącznie z Wojwodiną i Kosowem), odbyło się inne referendum. Tym razem było to referendum zorganizowane przez Albańczyków między 26-30 września 1991 r., a dotyczyło ono przyszłego statusu Kosowa. Mieszkańcy Kosowa mieli opowiedzieć się w nim za niezależnością lub za dalszym pozostaniem w granicach Serbii. Według danych pochodzących z Komitetów Wyborczych, w referendum brało udział 87,01% wszystkich uprawnionych (914.705 z 1051.357) przy czym 99,87 % opowiedziało się za rozwiązaniem Zgromadzenia i za utworzeniem niezależnej od Serbii Republiki Kosowa. Utworzona Republika Kosowa nie została oficjalnie uznana przez żadne państwo na świecie z wyjątkiem Albanii, która uczyniła to w październiku 1991 r. „Sukces” referendum pozwolił Zgromadzeniu na utworzenie prowizorycznego rządu z premierem dr Bujarem Bukoshim na czele i wyznaczenie wyborów parlamentarnych na maj 1992 r. Wybory odbyły się w przewidzianym terminie i towarzyszyło im 8 grup obserwatorów międzynarodowych i 82 zespoły dziennikarskie przybyłe z całego świata. Kosowianie szli do urn wyborczych wybierać nie tylko parlament ale też i prezydenta.

W tajnym głosowaniu (druki wyborcze były w trzech językach:

serbskim, albańskim i tureckim) o miejsce w parlamencie walczyło 490 kandydatów. W wyborach wzięło udział 89,32 % uprawnionych z czego na LDK głosowało 76,44 % (96 miejsc), na Parlamentarną Partię Kosowa 4,86 % (13 miejsc), Chłopską Partię Kosowa 3,15 % (7 miejsc), Albańską Partię Chrześcijańsko-Demokratyczną 3,10 % (7 miejsc) i na kandydatów niezależnych 3,29% (2 miejsca). Czternaście miejsc zostało zarezerwowanych dla Serbów i Czarnogórców, którzy jednak nigdy z nich nie skorzystali. W wyborach prezydenckich wystąpił tylko jeden kandydat, lider LDK Ibrahim Rugova i to on został wybrany na pierwszego prezydenta Republiki Kosowa.

Parlament, jednak, nie miał nigdy szansy się zebrać, a rząd Bukoshiego zmuszony został przez Serbów do udania się na emigrację, czyli w tym wypadku do Albanii, która jako jedyne państwo uznawało jego legalność. Natomiast „ministrowie” tego rządu „urzędowali” w Niemczech. Wkrótce też wystąpiły różnice zdań i do pewnego stopnia także rozłam między rządem a pozostającą i czynnie działającą w Kosowie LDK.

Szybko też okazało się, że władzę w Kosowie sprawują nie członkowie rządu lecz nieoficjalni doradcy prezydenta Rugovy, który pozostał w Priştinie. Tak więc w pierwszych latach istnienia „Republiki Kosowa” to LDK wytyczała kurs ruchu oporu wobec serbskiego panowania w Kosowie. Z tego też względu poniżej zostanie przedstawiona wewnętrzna struktura organizacyjna LDK.

Głównymi urzędowymi instancjami LDK było Prezydium składające się z 16 członków oraz Zgromadzenie Ogólne z 55 członkami. Zakres zadań ministerstw w normalnym państwie, przejęły różnego rodzaju doradcze komitety, które zajmowały się sprawami zagranicznymi, edukacją, opieką zdrowotną, ekonomią, finansami, rolnictwem, sportem i kulturą jak również nadzorem działalności wszystkich tych resortów w Kosowie. Działało również Forum Kobiet i Forum Młodzieży. Centralne instytucje LDK, z wszystkimi swoimi Komitetami i Forum podzielone były na 36 oddziałów w całym Kosowie, z licznymi komórkami i

kontaktami obejmującymi, praktycznie rzecz biorąc, wszystkie wsie i miasta w Kosowie. W miarę możliwości dochodziło też do regularnych spotkań (co tydzień) prezydenta Rugovy z Prezydium. Był to jedyny system polityczny i administracyjny, który sięgał na dół do zwykłych ludzi, skupiając w swych szeregach setki tysięcy członków z całego Kosowa (w swym najlepszym okresie ok. 700 tys. członków). Dominacja tego ugrupowania trwała praktycznie niezagrożona aż do powstania UÇK, organizacji nastawionej na pełną niepodległość i oderwaniu się od Serbii metodami militarnymi.

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.